

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

جزوه پیشگیری از جرم

مطابق با کتاب نجفی ابرندآبادی

منبع درسی دانشگاه پیام نور

برای دانلود جزوات بیشتر به سایت جزوه بان مراجعه نمایید
jozve ban.ir

JB
jozve ban.ir

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

قابل توجه مدیران کانال ها و سایت های اینترنتی: این جزوه توسط وب سایت جزوه بان تهیه و تنظیم شده است و انتشار آن از نظر شرعی و قانونی ممنون میباشد و ما هیچگونه رضایتی در این زمینه نداریم

قابل توجه دانشجویان عزیز: برای تهیه این جزوه تلاش زیادی شده است در صورتی که آن را از جایی غیر از وب سایت جزوه بان تهیه کرده اید ما هیچگونه رضایتی در این خصوص نداریم. لطفا با مراجعه با سایت جزوه بان نسخه قانونی جزوه را تهیه نمایید.

فصل اول: سیاست جنایی

*مبحث اول: از سیاست کیفری تا سیاست جنایی

- جوامع بشری برای تضمین ارزش های مشترک و حفظ نظم، قواعد و مقرراتی را به وجود می آورند که «قانون» نام دارد.
- انحراف از قوانین اگر از حالت انفعالی و بی اعتنائی (انحراف اجتماعی) به حالت فعال (ضدیت محسوس جرم کیفری) درآید، جنبه مجرمانه به خود می گیرد.

مرحله وضع قوانین و مقررات (ارزش گذاری های تقیین - کیفری)

- مراحل چرخه جنایی
 - مرحله نقض قوانین و مقررات (ارتکاب جرم کیفری)
 - مرحله واکنش جامعه علیه فعل یا ترک فعل ناقص قانون (مجازات و اقدام تأمینی و تربیتی)

- هر جامعه با سیاست و برنامه خاص خود (سرکوبی محض یا اقدام و تدبیر خاص پیشگیرانه) در مقابل بزهکاری اقدام می کند.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- بحث علمی درباره ماهیت سیاست‌ها، ابزارها و اهداف آن‌ها، قلمرو جدیدی به نام «سیاست جنایی» را به وجود آورده است.
- بحث علمی درباره ماهیت سیاست‌ها، ابزارها و اهداف آن‌ها، قلمرو جدیدی به نام «سیاست جنایی» را به وجود آورده است.

مفهوم سیاست جنایی و تحول آن

- مفهوم سیاست جنایی: نخستین بار توسط دانشمند آلمانی، آنسلم فون فوئر باخ به کار برده شد که در کتاب «حقوق کیفری» استفاده کرده است.
- تعریف فوئر باخ از سیاست جنایی: مجموعه شیوه‌های سرکوبگرانه‌ای که دولت با استفاده از آن‌ها علیه جرم واکنش نشان می‌دهد.
- تفکر فوئر باخ در مورد سیاست جنایی:
 - ۱- تدابیر و امکانات ماهیت قهرآمیز و تنبیهی
 - ۲- جنبه رسمی، دولتی دارند
 - ۳- فقط به «جرم» می‌پردازند و «انحراف» از قلمرو آن خارج است.
 - ۴- پیشگیری از جرم فقط با سرکوبی و اجرای مجازات محقق می‌شود (پیشگیری کیفری) و پیشگیری غیر کیفری در سیاست کیفری جایگاهی ندارد.

- فون لیست: دانشمند آلمانی که یکی از بنیان‌گذاران اتحادیه بین‌المللی حقوق کیفری بوده است.
- تعریف فون لیست: از سیاست جنایی در کتاب «رساله یا مفصل حقوق کیفری آلمان»: مجموعه منظم اصولی که دولت و جامعه به وسیله آن‌ها مبارزه علیه بزه را سامان می‌بخشد.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- **کوش:** دانشمند فرانسوی نویسنده کتاب «رساله علم اداره و قوانین زندان‌ها»
- **کوش، انسان‌شناسی جنایی و جامعه‌شناسی جنایی** را که به نظر وی علوم محض هستند از سیاست جنایی تفکیک می‌کند.

• **دندی یودوواپر:** استاد دانشگاه پاریس نویسنده کتاب سیاست جنایی دولت‌های اقتدارگر - اتوریتز

• **تعریف سیاست جنایی توسط دندی یود و واپری:** «سیاست جنایی یک هنر و فن است که موضوع آن

کشف روش‌های است که مبارزه علیه جرم را میسر می‌سازد.»

• **سیاست جنایی از دیدگاه آنسل** - علم مشاهده و مطالعه

هنر، فن یا راهبرد اصولی و نظام یافته‌ی واکنش ضد جرم

• آنسل جنبه نظری و عملی سیاست جنایی را در کنار هم مورد توجه قرار داده و تدوین سیاست جنایی را مبتنی بر پژوهش‌های جرم‌شناسی می‌داند.

• **تفکر آنسل در مفهوم سیاست جنایی:**

۱- سیاست جنایی علاوه بر جرم به انحراف نیز می‌پردازند.

۲- علاقه و سرکوب و مجازات، به پیشگیری هم توجه دارد.

۳- علاوه بر اقدامات‌های جزایی و کیفری به تدبیرهای اجتماعی و فرهنگی و ... توجه دارد.

• **میری دلماس - مارتی:** نویسنده کتاب مدل‌ها و جنبش‌های سیاست جنایی

• **تعریف سیاست جنایی از دید میری دلماس - مارتی:** «مجموعه روش‌ها و آیین‌هایی که پیکر

اجتماع با استفاده از آن‌ها، پاسخ‌های مختلف به پدیده مجرمانه را سازمان می‌بخشد»

سیاست جنایی

- از آغاز دهه هفتاد میلادی اغلب کشورهای غربی(از جمله فرانسه، سوئد، ایالات متحده آمریکا) که با آمار بالای جرائم روبه‌رو بودند با تشکیل کمیته‌های مطالعاتی تحقیقاتی در سیاست جنایی تجدیدنظر کردند.

*مبحث دوم اصلاح سیاست جنایی

- جرم‌شناسی: شناخت ماهیت جرم و چگونگی تکمیل آن

اصلاح سیاست جنایی در نوشتگان حقوقی - جرم‌شناختی ایران

- کاربرد سیاست جنایی در ایران قیمتی بیش از هفتاد سال دارد.
- استاد دکتر متین دفتری: سیاست جزایی، شامل اجرا و اعمال نهادهای مختلف حقوق کیفری در مقابله با جرم است(مفهوم مضیق از سیاست جنایی)
- دکتر ملک اسماعیلی: ایشان در چارچوب درس سیاست جنایی، شرح پرونده‌های کیفری و صحنه‌های قتل و علوم جرم‌یابی و کشف جرم را تدریس می‌کرده است.
- دکتر باهری: رویه صحیح در مبارزه با جرم سیاست جزایی نام دارد. بنابراین تعیین مجازات که از وسایل مبارزه با جرم می‌باشد جزئی از سیاست جزایی است(مفهوم موسع سیاست جنایی)
- حقوق جنایی اثر دکتر علی‌آبادی
- دکتر علی‌آبادی: مجموعه رشته‌های(تن پیمایی جنایی، پزشکی قانونی و پلیس علمی) علوم جرم‌یابی را تشکیل می‌دهد و موضوع آن تعیین وسایل مبارزه با وقوع جرم یعنی اتخاذ یک سیاست جنایی می‌باشد.

حقوق جزایی و جرم‌شناسی نوشته دکتر صدرات

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- دکتر صدرات: به تعریف سیاست جنایی و جایگاه آن در علوم جنایی اشاره نکرده است ولی مراد ایشان در واقع اصلاح حقوق کیفری و نظام کیفری بوده است. (مفهوم مضیق سیاست جنایی)

دکتر کی‌نیا نویسنده کتاب علوم جنایی

- دکتر کی‌نیا: در ابتدا به تفاوت میان سیاست کیفری (مفهوم مضیق) و سیاست جنایی (مفهوم موسع) نسبی آن عصر آگاهی نداشته ولی در اثرات بعدی خود این تفاوت را مورد توجه قرار داده است.

- دکتر معتمد: طرز رفتاری که تقنین در هر کشوری و در زمان برای مبارزه با جرائم پیش می‌گیرد سیاست کیفری آن کشور را تشکیل می‌دهد که عبارت است از تدبیر اتخاذ روش ممکن برای کشف جرائم و تعقیب مجرمان و مبارزه با جرم^۱ (مفهوم مضیق سیاست جنایی)

- دکتر مظلومان: اطلاعات حقوق جزایی و پژوهش‌های جرم‌شناسان، راه و روش در راه مبارزه، علیه جرم ارائه می‌دهد ایشان سیاست کیفری را در مفهوم موسع نسبی رایج در آن اثر تلقی می‌کند.

- دکتر مظلومان سیاست جزایی را به اجرا گذاردن در نهادهای حقوق جزایی در جرم می‌دانند. (مفهوم مضیق)

اصطلاح سیاست جنایی در نوشتگان حقوقی جرم‌شناختی خارجی

- اصطلاح سیاست جدایی توسط فوئر باخ و کلانیسرد وارد ادبیات حقوق کیفری شد.
- مراد آنان (فوئر باخ و کلانیسرد) از عنوان سیاست جنایی در واقع سیاست کیفری بوده است
- تعریف فون لیست از سیاست اجتماعی: رشته تخصصی - مطالعاتی مستقل که موضوع آن مطالعه اقدام‌های است که منظورشان حذف یا محدود کردن آن عامل‌ها و مؤلفه‌های جرم را (وضعیت‌های پیش جنایی) است.

- اصطلاح سیاست جنایی در نیمه دوم سده نوزدهم وارد ادبیات فرانسه شد.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

پایان نامه دکترای سیاست جنایی: ماریا فرانسوی

- اصول حقوقی جنایی: انریکوی فری
- فری ابتدا سیاست جنایی را در مفهوم مضیق خود به کار برد و بعدها با استفاده از دیدگاه تونیس مفهوم موسع سیاست جنایی دفاع کرد.
- جیواویویج: بعد از اصطلاح سیاست جنایی استفاده کرد که موضوع آن تعیین و پیشنهاد اقدامهایی غیر کیفری به منظور مبارزه با بزهکاری به قانون گذار و مراجع دولتی است.
- میشل لوراسا: پیشنهاد استفاده از اصطلاح سیاست ضد جرم یا سیاست ضد جنایی به جای سیاست جنایی
- مارک آنسل: بنیان گذار مرکز پژوهش های سیاست جنایی (پاریس)
- مارک آنسل: مفهوم موسع سیاست جنایی
- لوژاندر: نویسنده جنایت کاپیتان لورتی
- پیشنهاد گسن برای تشکیل سه شورای مستقل
 - ۱- شورای اصلاح و اعمال حقوق کیفری
 - ۲- شورای مبارزه با تکرار جرم
 - ۳- شورای پیگیری جمعی از بزه کاری
- به عقیده گسن باید این سه شورا تحت نظارت «شورای سیاست جنایی» قرار داده شوند.
- از دیدگاه گسن «سیاست جنایی» مفهوم موسعی دارد.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

• تعریف کلی سیاست جنایی: «مجموعه جهت‌گیری‌ها و راهکارهای علمی مبارزه بر ضد پدیده مجرمانه می‌شود. صرف‌نظر و عقلانیت آن‌ها و تأثیری که در شناسی ممکن است بر آن‌ها داشته باشد»

• سیاست جنایی: رشته مطالعات مستقل در علوم جنایی

*مبحث سوم: دعوت بر سیاست کیفری عوام‌گرا

• مدل کلی سیاست جنایی بر اساس محورهای سه‌گانه آزادی، برابری، قدرت

۱- لیبرال دموکراتیک (آزادی مدار)

۲- سیاست جنایی اقتدارگرا (برابری مدار مساوات محور)

۳- سیاست جنایی اقتدارگرای فراگیر (قدرت‌مدار یا قدرت باور)

• کتاب نظام‌های بزرگ سیاسی جنایی اثر دلماس - مارتی

• عوام‌گرایی یا پوپولیسم کیفری: اصطلاح حقوق‌دانان آمریکایی نسبت به دولت‌های محافظه‌کار، دست راستی و ملی‌گرای کشور خود

• سیاست کیفری عمل‌گرا یا کیفری سیاست زده: مهار جرم را در خواب با سختگیری کیفری و پیشگیری وضعی ممکن می‌داند.

• سیاست کیفری عمل‌گرا یا سیاست زده سیاست‌های پیشگیرانه اجتماعی و بالینی را شکست‌خورده می‌داند.

مدل اقتدارگرای فراگیر و سیاست کیفری عوام‌گرا

• دولت، اصول مسلم حاکم بر اداره امور در جامعه است این مدل.

• در این مدل مردم هیچ‌گونه مداخله عملی در سیاست‌گذاری و مدیریت امور اجتماعی ندارند.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- انحراف در این مدل در حکم جرم است و تحت این عنوان با آن برخورد می‌شود
- در این مدل، اصل قانون بندی در معرض تهدید است.
- نظام سیاسی فاشیسم در ایتالیا و نظام نازیسم در آلمان از نظام‌های اقتدار فراگیر محسوب می‌شدند.

- توجه مشروعیت } فاشیسم ← تقدیس ملت
- عوام‌گرایی یعنی ستایش و استفاده مستقیم ابزاری از مردم برای حفظ و استمرار نظام نازیسم هیتلر ← با تأکید بر تقدیس نژاد ژرمن

افتراقی سازی بر پایه معیار بزه

- عمده جرائم در قانون مجازات عمومی کیفرها پیش‌بینی می‌شود.
- آیین دادرسی کیفری راهبرد ملی سیاسی جنایی- در مفهوم مضیق سیاست کیفری - یک کشور را تشکیل می‌دهد.
- گاهی ممکن است جرائمی به موجب قانون خاص، از قواعد آیین دادرسی کیفری یا قانون مجازات عمومی پیروی نکند:

- در خود آیین دادرسی کیفری پیش‌بینی شود ← آیین دادرسی خاص برای کودکان و نوجوانان

- به موجب قانون خاص جداگانه پیش‌بینی می‌شود ← جرائم مواد مخدر، قاچاق انسان و جرائم رایانه‌ای

افتراقی سازی بر پایه معیارهای بزه‌کار

- آورده اصلی مطالعات جرم‌شناسی: تأکید بر جنبه انسانی جرم
- عنصر مرتکب می‌تواند به نوبه خود موجب وضع قوانین ماهوی و شکلی متفاوت شود
- در تأثیر مرتکب در وضع قوانین می‌توان به نحوه نظارت بر مجرمین سابقه‌دار اشاره کرد.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- قانون مجازات اخلاگران در نظام اقتصادی و قانون نحوه مجازات اشخاص در امور سمعی و بصری نیز از فیلم دسته‌اند.

افتراقی سازی بر پایه موقعیت مشرف در جرم، آماج و قربانی جرم

- ارکان وضعیت با قبل جرم }
 - 1- آماج جرم یا هدف جرم
 - 2- مکان و گاه زمان ارتکاب جرم

- در سیاست جنایی افتراقی شده، قانون‌گذار به جای شروع از عمل مجرمانه بر موقعیت جرم یا بزه دیده تأکید می‌کند.

• قوانین حمایتی از بزه دیده

- 1- قانون حمایت از کودکان و نوجوانان مصوب ۱۳۸۱ مشهور به «قانون مبارزه با کودک‌آزاری»
- 2- ماده واحده قانون مجازات خودداری است کمک به مصدومین و رفع مخاطرات جانی با مصوب ۱۳۵۴
- 3- جرم انگاری مصادیق خشونت خانگی
- سیاست: درک، تدبیر و اداره مسائل و امور جامعه

- پدیده مجرمانه در معنای وسیع: جرائم کیفری محل نظم اجتماعی
- سیاست جنایی: پاسخ‌های رسمی (دولتی) یا پاسخ‌های جامعه‌ای (غیررسمی) پیشنهاد می‌کند.

- کلانیشرد: «سیاست جنایی، شناخت وسایل و امکاناتی است که قانون‌گذار می‌تواند برحسب آمادگی و امکانات خاص حکومت متبوع، به منظور جلوگیری از ارتکاب جرم حمایت از حقوق طبیعی تابعان خود بیابد».

- فوئرباخ: «سیاست جنایی عبارت است از تدبیر و چهار اندیشی حکومت (دولت) قانونمند».

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- نقطه آغاز جنبش نوین سیاست جنایی: آستانه سده بیستم.
- فون لیست: «سیاست جنایی مجموعه منظم و اصولی است که دولت و جامعه به وسیله آنها باید مبارزه علیه بزه را سامان بخشد.»

*مبحث اول: تأثیر مکتب‌های فکری بر سیاست جنایی

مکتب عدالت مطلق

- کانت فیلسوف آلمانی از پایه‌گذاران عدالت مطلق به شمار می‌رود.¹
- کانت اثر «نقد عقل عملی» و «عناصر فوق طبیعی آموزه حقوق»
 - اندیشه کفاره (امکانات)
 - کیفر برای رنج و عذاب محکوم
 - کیفر در پاسخ به صدمه او به نظم عمومی
 - کیفر در پاسخ به اذیت و آزار او به فردی از افراد جامعه

مکتب کلاسیک و نئوکلاسیک

- مفصل یا رساله جرائم و مجازات‌ها: کتاب سزار بکاریا می‌باشد.
- بکاریا در کتاب خود تحت عنوان «جرائم و مجازات‌ها» تأکید می‌کند قطعیت و حتمیت در کیفر واجد اهمیت بیشتری نسبت به شدت و سختی مجازات است.²
- رژیم می‌بننام: معتقد به کارکرد سود ضد کیفر به عنوان وسیله‌ای برای پیشگیری از جرم از طریق اربابی که ایجاد می‌کند.

¹ . اردبیلی، محمدعلی، حقوق جزای عمومی 1، ص 108

² . گلوزیان، ایرج، بایسته‌های حقوق جزای عمومی، ص 55

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

• مکتب کلاسیک: معتقد به آزادی اراده

- مطالعه روابط کیفر و مسئولیت اخلاقی
- تأکید بر سیاست فردی کردن مجازات
- تأکید بر سودمندی تدبیرهای پیشگیرانه در کنار تدابیر سرکوبگر
- با توجه به اندیشه‌های مکتب زندان‌ها برای بهبود کارایی درمانی-اصلاحی کیفر
- تنبیه نه بیش از آنچه سود است و نه بیش از آنچه عادلانه است.

مکتب نئوکلاسیک

مکتب تحقیقی

• مکتب تحقیقی اصالت تحصّل یا اثباتی یا پایان سده نوزدهم در ایتالیا به وجود آمد.

- فکر آزادی اراده و جبرگرا
- کنترل منحرف برای تضمین نظم اجتماعی
- نظارت پیشگیرانه با در نظر گرفتن شخصیت فرد و میزان خطری که برای نظم عمومی

دارد.^۱

-بنیان‌گذار لمبرزو

• طبقه‌بندی مجرمان توسط سزار لمبرزو

۱- بزهکار مادرزاد

۲- بزهکار دیوانه

۳- بزهکار عادت

۴- بزهکار اتفافی

¹ . عظیمزاده، شادی، کمک حافظه حقوق جزای عمومی، ص 19

جنبش دفاع اجتماعی نوین

ریشه‌های جنبش‌های با آموزه‌های دفاع اجتماعی ← در کتاب دفاع اجتماعی و دگرگونی‌های حقوق کیفری

آدولف پرینس

• مارک آنسل: کتاب دفاع اجتماعی نوین

• آنسل

- اقدام نظامند برای بازسازی اجتماعی بزهکاران
- بر پایه‌های علمی طالع عمل و مطالعه شخصیت مباشر

• امروزه، دفاع اجتماعی مدعی «حق متفاوت بودن افراد» است.

-حقوق صغار

-قاضی اجرای مجازات

-تعلیق آزمایشی

-تعویق صدور حکم

-کیفرهای جایگزین زندان

• اثر جنبشی دفاع اجتماعی و سیاست جنایی

*مبحث دوم: کنار هم گذاری انتخاب‌ها در سیاست جنایی

ایدئولوژی امنیت گرا

• این ایدئولوژی با افزایش جرائم کوچک و متوسط به وجود آمد

• محاسبه آمار بزهکاری قانونی (قضایی) در فرانسه ← وزارت دادگستری

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- محاسبه آمار بزهکاری ظاهری (پلیسی) در فرانسه ← وزارت کشور
- بزهکاری واقعی در هیچ جایی ثبت نشده است و فقط می‌توان آن را تخمین زد
- احساس ناامنی برای توجیه ایدئولوژی امنیت گرا (طرفدار سرکوبی و شدت و سخت‌گیری کیفری) مطرح شده است.

• قانون مشهور به «امنیت و آزادی» نمونه‌ای از ایدئولوژی امنیت گرا است.

- قانون دیگری که در این مورد می‌توان به آن اشاره کرد در قانون اول فوریه ۱۹۹۴، کیفر تخلف‌ناپذیری در مورد بعضی از جرائم ایجاد شد.

• ویژگی‌های ایدئولوژی امنیت‌گرا

- ۱- تقلیل اختیارات قاضی در انتخاب مجازات و فردی کردن صفات اجراهای کیفری
- ۲- اعطای اختیار وسیع در زمینه‌ی کنترل هویت افراد در معابر و مکان‌های عمومی به مقام‌های پلیس

ایدئولوژی باز پذیری

- طرفداران این ایدئولوژی: مکتب نئوکلاسیک، مکتب دفاع اجتماعی نوین و طرفداران سیاست جنایی مشارکت

- سوق دادن سیاست جنایی به سمت دفاع از آزادی‌ها و انطباق اقدام پیشگیرانه با سرکوبگرانه با موقعیت مباشر

- سیاست جنایی مشارکتی: بیشتر همبستگی را می‌طلبد تا دل‌نگرانی شهروندان در مقابل جرم.

- مراجع رسماً پیشگیرانه و سرکوبگر + مشارکت همگانی

فصل سوم: مدل‌های سیاست جنایی

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- تجزیه و تحلیل مبتنی بر سیستم: روش ساختن ساختارهای اساسی که بیشتر تحلیلی و ادراکی هستند.
- دورکیم: «نخستین و اساسی‌ترین قاعده در میان تمامی قواعد، قاعده بررسی وقایع اجتماعی به عنوان اشیا است».

• رهیافت مبتنی بر سیستم: رعایت مفهوم استدراک از جامعه‌شناسی ماکس وبر

• استدراک: بررسی پدیده درون

• نظریه سیستم‌ها: نیمه دوم سده بیستم، در ادامه جنبش ساخت‌گرا گسترش یافت

- چهار شرط مدل‌ها از دیدگاه لوی سترائوس
- ۱- مدل باید دارای ویژگی سیستم باشد. (تغییر در یکی از عناصر بقیه نیز تأثیرگذار باشد)
- ۲- هر مدل به یک دسته از متغیرها وابسته است که هر یک از آن‌ها با یک مدل از خانواده منطبق است، به طور کلی این متغیرها یک گروه است مدل را تشکیل می‌دهد.
- ۳- خصوصیات بالا این امکان را فراهم می‌کند که در صورت تغییر یکی از عناصر سر این مدل به چه شیوه‌ای واکنش نشان خواهد داد.
- ۴- مدل باید به‌گونه‌ای ساخته شود که طرز کار آن بتواند تمامی وقایع را منعکس کند.

- روابط اساسی بزه و انحراف
- ۱- بزه - پاسخ دولتی پاسخ دادن به بزه را دولت بر عهده می‌گیرد.
- ۲- بزه - پاسخ جامعه‌وی پاسخ به بزه را گروه اجتماعی یا جامعه مدنی به عهده می‌گیرد.
- ۳- انحراف - پاسخ دولتی پاسخ در قبال انحراف را دولت عهده‌دار می‌شود.
- ۴- انحراف - پاسخ جامعه‌وی پاسخ در قبال انحراف را گروه اجتماعی یا جامعه مدنی عهده‌دار می‌شود.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

بر اساس دیدگاه دلماس مارتی

• اشکال رابطه بزه پاسخ دولتی

۱- روش کیفی

۲- روش اداری

۳- روش مدنی

۴- آیین‌نامه‌های میانجیگری که دولت بر آن‌ها نظارت دارد

• با ادغام جرم و انحراف مدل‌های چهارگانه در حد دو مدل تقلیل می‌یابد:

۱- «بزه - انحراف» - پاسخ دولتی

۲- «بزه - انحراف» - پاسخ جامعه‌وی

• روابط اساسی بر مبنای فرایند اشتقاق ← روابط اشتقاقی و بدیل یا تکمیلی

• روابط بدیل: اشکال مختلف هر رابطه اساسی را مشخص می‌کند.

روابط تکمیلی: پیوند با رابطه اصلی جهت اندازه‌گیری درجه مشارکت و در صورت لزوم، اختیارات خاص هر

مقام دولتی یا نهاد و تشکیل جامعه‌وی

• مبحث اول: مدل‌های دولتی سیاست جنایی

• سه مدل دولتی خانم می‌ری دلماس - مارتی:

۱- دولت اقتدارگرا

۲- دولت اقتدارگرای فراگیر

۳- دولت - جامعه لیبرال یا دموکراتیک (مردم‌سالار)

مدل دولت اقتدارگرا

• در این مدل نظام سیاست جنایی کاملاً دولتی است.

پاسخ دولتی به بزه

• پاسخ دولت به بزه ممکن است مضاعف شود: در این صورت نظام کیفری اختصاصی (دادگاهها و مراجع فوق العاده و اختصاصی) که با پاره‌ای از جرائم شدیدتر برخورد می‌کنند، به نظام کیفری عادی (دادگاهها و آیین دادرسی کیفری) اضافه می‌شود.

• قوانین جدید علیه تروریسم در اروپای باختری که تحت نظر گرفتن مظنون را طولانی‌تر کرده است، از این نوع می‌باشد.

• دولت‌های لیبرال نیز ممکن است در برخی از مدل مرتبط شوند.

پاسخ دولتی به انحراف

• ویژگی مدل دولت اقتدارگرا: عمومیت پاسخ دولتی به انحراف

• کنترل اجتماعی دولتی فشرده: اقدامها و مداخله‌های اقتدارگرا که ممکن است در قالب مددکاری تربیتی، توقیف اداری یا قضایی فرد منحرف یا اعطای آزادی عمل زیاد به مقام‌های پلیس صورت گیرد.

• آیین‌نامه ۱۹۷۱ اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی (سابق)، نمونه بارز پاسخ دولتی به انحراف است.

دولت اقتدارگرا پدیده تازه‌ای نیست بلکه نحوه اقتدارگرایی آن جدید است.

مدل دولت اقتدارگرای فراگیر:

• سرکوب رفتارهای حاکی از عدم قبول هنجارها بدون تفکیک بزه از انحراف

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- مدل دولت اقتدارگرایی فراگیر: در شکل «دولت ناظم» (دولت دادگر) و «دولت شافی»

مدل فرعی دولت ناظم

- منظور از این مدل، رابطه با قانون مبتنی بر استدلال با استفاده از قیاس و تمثیل است.
- قاضی مجاز به استفاده از انطباق و اصول مذهبی و سیاسی و اجتماعی است که حقوق کشور از آن الهام گرفته است.

- دولت اقتدارگرایی فراگیر ناظر دولت قانون مدار نمی باشد.

- دولت آلمان هیتلری از این نوع می باشد.

مدل فرعی دولت شافی

- گراماتیکا پیشنهاد کرد «نشانه‌های جامعه‌ستیزی» به جای به ذهن مورد استفاده قرار گیرد.
- پیشنهاد گراماتیکا به ادغام بزه و انحراف منجر می گردید.
- در این مدل فرعی رابطه با نهادهای جامعه‌ی بسیار مهم تر است تا در مدل دولت ناظم
- این رابطه شدید با جامعه مدنی را در چین گروه و توده‌های مردم با اهداف سیاست جنایی مشارکت داده است، می توان مشاهده کرد.

مدل دولت - جامعه مردسالار

- در این مدل دولت بخشی از پاسخ‌های پیشگیرانه و سرکوبگرانه را به جامعه مدنی واگذار می کند.
- سیاست جنایی فرانسه در سطح وسیعی به این به مدل ارجاع می دهد.
- ارزش مرجع در این مدل، آزادی است
- ایدئولوژی مرجع در این مدل: ایدئولوژی لیبرال (آزادمنش) سوسیال دموکرات است.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

• عمدتاً پاسخ به جرم صورت می گیرد تا پاسخ به انحراف

• پاسخ دولت به جرم در مدل دولت - جامعه دموکراتیک

۱- متغیر(روش کیفری)

۲- متغیر اداری

۳- متغیر مدنی

۴-متغیر میانجیگری

متغیر کیفری

رابطه نظام کیفری با سایر مراجع دولتی

- رابطه با مراجع دولتی به سه صورت قانون گذاری قضایی و اجرایی می باشد.
- موارد ۷ و ۸ اعلامیه جهانی حقوق بشر و شهروند فرانسه و یا در رابطه با مراجع قانونگذاری در فرانسه اصل قانونمندی جرائم و مجازاتها می باشد.
- اختیارات قاضی در تعیین و صدور کیفر موجب نفی اصل جزئی قانونمندی شود.
- پلیس اداری از نظارت قوه قضاییه خارج است
- پلیس قضایی: نقش عمده و عملاً مستقل «در تغذیه فرآیند رسیدگی کیفری» (دادسرا و دادگاهها) را دارد.

• فرایند مربوط به انتخاب پروندهها و توزیع آنها در دو مقطع زمانی صورت می گیرد:

۱- مربوط به تحقیقات پلیس

۲- تصمیم دادسرا مبنی بر بایگانی یا به جریان انداختن تعقیب کیفری

• انتخاب در این دو مقطع توسط پلیس قضایی یا دادسرا را بیانگر سیاست جنایی است.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- حق شکایت در زمینه تقلب مالیاتی در فرانسه: ادارات امور اقتصادی و دارایی
- در مورد شکایت در زمینه تقلب مالیاتی در فرانسه: متغیر اداری به متغیر کیفی ترجیح داده شده است.
- رابطه نظام قضایی با مراجع پزشکی اجتماعی: امکان توسل به درمان پزشکی - اجتماعی بزهکار به جای ضمانت اجرای کیفی

رابطه نظام کیفی با مراجع جامعه‌ی

- قوانین و مقرراتی که شهروندان را در امر دادگستری کیفی مشارکت می‌دهند (دادرسان و مشاوران غیر قضایی در دادگاه یا هیئت منصفه) قدیمی‌اند.
- فرض‌هایی که در آن گروه اجتماعی در اعمال ضمانت اجرا (مجازات) مداخله می‌کند جدید هستند.

- 1- ضمانت اجرای تربیتی نسبت به صغیر بدهکار
- 2- تعلیق آزمایش محکومیت کیفی
- 3- خدمات عمومی (عام المنفعه)

مداخله گروه اجتماعی - اعمال
در ضمانت اجرا (مجازات)

سیاست جنایی مشارکتی

- سیاست جنایی بزه دیده مدار بسیار جدید است. ترمیم خسارت بزه دیده خود به تنهایی می‌تواند ضمانت اجرا به حساب آید.
- هرگاه جبران خسارت بزه دیده توسط صندوق تضمین بزه دیدگان اعمال تروریستی یا سایر جرائم وجود داشته باشد خود گروه اجتماعی به مداخله می‌کند.
- انجمن‌های اطلاع و امداد رسانی به بزه زدگان ← با تشویق وزارت دادگستری در سال ۱۹۸۲ تشکیل شد.

متغیر اداری

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- در این حالت، صلاحیت مرجع اداری برای اعمال ضمانت اجرای خاص خود نسبت به یک جرم به رسمیت شناخته می‌شود.

پیشگیری - مجازات اداری

- این نمونه به طور مثال در حقوق جزای کار متجلی می‌شود.
- اختیارات بازرس کار برای ابلاغ ملاحظات خود یا اخطار به کارفرما از این نوع است.
- بازرسان مشاهدات خود را به مدیران مؤسسات ابلاغ می‌کند پیشگیری (کارکرد حقوق جزایی) بازرسان مشاهدات خود را به مدیران مؤسسات ابلاغ می‌کنند.
- گاهی قانون‌گذار بازرس را قبل از توسل به متغیر کیفی به متغیر اداری متوسط می‌کند.

مجازات اداری به معنای خاص

- پیش‌بینی تصویب‌نامه قانونی مصوب ۱۹۸۶ درباره آزادی قیمت‌ها و رقابت در این مورد پیش‌بینی شده است.
- نمونه بارز کنار گذاشتن ضمانت اجرای کیفی و توسل به ضمانت اجرای اداری معامله با ادارات در قلمرو

- حقوق محیط‌زیست
- حقوق صید
- حقوق شکار
- حقوق مالیه

رابطه متغیر اداری با مراجع جامعه‌ی: شرکت دادن بزه‌کار در انتخاب ضمانت اجرا است.

متغیر مدنی

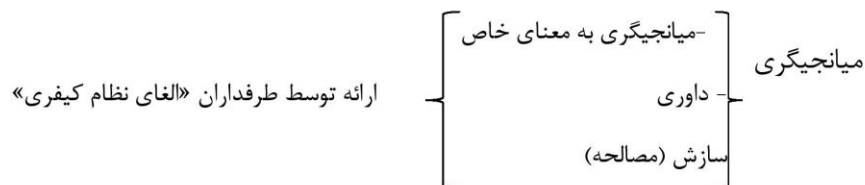
تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

متغیر مدنی در قالب سنتی یک محاکم حقوقی

- رابطه متغیر مدنی با مراجع جامعه: از طریق رابطه با بزه دیده اساسی است.
- تعریف فرایند کیفری توسط برنارت دوسیلیس: «فرآیندی تلقی می‌شود که دعوا را از اشخاص مستقیم ذینفع - به اصطلاح - می‌رباید.»
- رابطه متغیر مدنی با بزه کار قوی است، مگر در صورت رجوع به کمیسیون خسارت بزه دیدگان.
- متغیر مدنی در قالب شکایت به کمیسیون جبران خسارت بزه دیدگان برای ترمیم خسارت
- قانون ژوئیه ۱۹۹۰ قلمرو جبران خسارت بزه دیده را توسعه داده است.
- جبران خسارت اعمال مجرمانه منجر به فوت، از کار افتادگی دائمی یا از کار افتادگی کامل در مدت یک ماه یا بیشتر، اصولاً کامل است.
- در این صورت متغیر مدنی مستقل از متغیر کیفری عمل می‌کند.

متغیر میانجیگری

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- میانجیگری، با الهام از مدل «آبودسمن» در کشورهای اسکاندیناوی ایجاد شد.
- میانجیگری در فرانسه، به موجب تصمیم هیئت وزیران منصوب می‌شود
- میانجیگر
 - کوشش برای سازش دادن طرفها
 - پیشنهادهایی در قالب توصیه به منظور حل و فصل اختلافات
- وظیفه داور (چه داور خصوصی، قاضی داور) تحمیل راه حل به طرفهای اختلاف است.
- «شوراهای پیشگیری از بزهکاری شهرستان» (فرانسه) تجربه‌هایی در زمینه مصالحه و سازش انجام داده‌اند.
- «مراکز آزمایش عدالت محلی» توسط وزارت دادگستری ایالات متحده آمریکا ایجاد شد.
- «مراکز آزمایش عدالت محلی» از نظر ترس کار و تجربه شبیه «شوراهای محلی» سانفرانسیسکو است.
- تجربه‌های فرانسه در زمینه سازش و پس میانجیگری، در معرض پاسخ دولتی و پاسخ جامعه‌ی به پدیده مجرمانه قرار دارد.
- رسمیت میانجیگری کیفری، در قالب قانون ۴ ژانویه ۱۹۹۳ با تکمیل ماده ۴۱ قانون آیین دادرسی کیفری است.
- تقویت کارایی آیین دادرسی کیفری قانون ۲۳ ژوئن ۱۹۹۹: ایجاد بدیل‌های جدید از جمله سازش کیفری به جای تعقیب کیفری.

*مبحث دوم مدل‌های جامعه‌ی سیاست جنایی

- مدل جامعه مرتبط با دولت، مرجع ضمنی مدل دولت می‌باشد.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- مدل جامعه غیر مرتبط با دولت (جامعه مستمراً ناظر)، سیاست جنایی مستقل از دولت است.

مدل سیاست جنایی جامعه‌ی مرتبط با دولت

- ویژگی این مدل: جامعه‌ی بودن پاسخ غالب به بزه
- متغیر اعتراضی: به جهت وجود نداشتن دولت ایجاد می‌گردد.
- متغیر دفاع شخصی: اقدام بزه دیده در اینکه خود به جای دولت در پاسخ به جرم اقدام کند.
- متغیر انضباطی: جامعه مدنی از طریق گروه‌های حرفه‌ای و سلفی رفع اختلال‌های وارد به نظم عمومی را به عهده می‌گیرد.
- متغیر اعتراضی
- توجه متغیر اعتراضی: انفعالی بودن یا محو شدن دولت یا فروپاشی آن
- مثال: ۱- لبنان از اواسط دهه ۱۹۷۰ تا اوایل دهه ۱۹۸۰ به لحاظ جنگ داخلی ۲- یوگوسلاوی در دهه ۱۹۹۰ میلادی به لحاظ جنگ داخلی و تجزیه تدریجی آن
- در این حالت، به علت عدم کارایی دولت، شیوه‌های جامعه‌ی جایگزین عدم اقدام دولت می‌شوند.
- نقش «انجمن بین‌الملل» در زمینه دفاع از حقوق بشر یا نقش «دادگاه افکار» در این مورد قابل اشاره است.
- «دادگاه راسل» در دوران جنگ ویتنام منظورم محکوم کردن مداخله نظامی آمریکا در این کشور (به طور نمادین) تشکیل شد.
- در نظم داخلی، فشار انجمن طرفدار محیط‌زیست یا فشار انجمن مصرف‌کنندگان در زمینه اعمال حقوق مصرف‌کننده با اهمیت است.

متغیر دفاع شخصی

- پاسخ در قبال بزه در این مدل، فردی است و از خود بزه دیده ناشی می‌شود.
- شرکت‌های خصوصی نگهداری مصوب ۱۲ ژوئیه ۱۹۸۳، از مصادیق دفاع شخصی است.
- دولت قانون‌مدار این شرکت‌ها را
تحمیل نمی‌کند مگر
در مقام پیشگیری از وقوع جرم
یا
در حالت دفاع مشروع
اقدام کنند
- دفاع مشروع در دولت قانون‌مدار مورد قبول از ولی دفاع شخصی واکنش از خود را است شمار شرایط دفاع مشروع خارج کرده است.

متغیر انضباطی - انتظامی

- اعمال این متغیر پیامد ناتوانی و عجز دولت نیست.
- حدود ساختارهای بینابین، غالباً صنفی که میان جرم با دولت مداخله می‌کنند علت اعمال این متغیر است.
- این متغیر در فرانسه تحت کنترل دولت است.
- کنترل دولت در این متغیر، ناظر به قانونی بودن اعمال اختیارات انضباطی است تا کنترل مناسب و مناسب بودن آن.
- در این مورد می‌توان به «اصول راهبردی ناظر به مؤسسات چند ملیتی» که در سال ۱۹۷۶ به تصویب سازمان همکاری اقتصادی و توسعه رسید، اشاره کرد.

مدل سیاست جنایی جامعه غیر مرتبط با دولت

- جامعه غیر مرتبط با دولت، جامعه همیشه ناظر است.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- پاسخ جامعه به جرم و انحراف: کنار گذاری متخلف از گروهها یا اعمال پاسخ نمادین به جای خشونت است.

شورای پیشگیری از بزهکاری

۱- نظارت و نگاه مستمر برای نظام شهر

۲- باز پذیرسازی اجتماعی مجرم

۳- پیشگیری از وقوع جرم

- شورای پیشگیری از بزهکاری شهرستان، مصداق جامعه غیر مرتبط با دولت است.
- مرجع غالب سیاست جنایی فرانسه: مدل «دولت - جامعه دموکراتیک» می باشد.

فصل چهارم سیاست جنایی تقنینی

• نخستین کمیسیون بررسی و تجدید نظر در قانون مجازات ۱۸۱۰ در سال ۱۸۸۷ تشکیل شد.

• دومین کمیسیون ماطر نام دارد.

• سومین کمیسیون به وسیله وزارت دادگستری تشکیل شد.

• چهارمین و آخرین کمیسیون به ریاست خود وزیر دادگستری (روبر بد نتر) برگزار شد.

• قانون زمانی یک سیاست جنایی است که فردی کردن ضمانت اجرای کیفی را به کار گیرد.

• استاد کرنبیه معتقد است: اصطلاح کیفر، جدا شده و منفک از جرم است

• سه دغدغه غیرقابل سازش قانون گذار در فرانسه ← «نامنی»، «رأی دهنده» و «انسان بزهکار»

*در بحث اول: گفته و سیاست جنایی قانون گذار در قانون «امنیت و آزادی»

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- قانون «امنیت و آزادی» ← به منظور تقویت امنیت و حمایت از آزادی‌های اشخاص با تأکید بر جرم‌مداری به تصویب رسید.
- تصویب قانون «امنیت و آزادی»، منجر به شاهد نامنی که شهروندان به خاطر سرکوب شد
- قانون «امنیت و آزادی» منجر به عینیت بخشیدن زیرکانه یا عینیت بخشیدن آشکار به حقوق کیفری مدرن می‌گردد.
- افزایش اختیارات دادستان

عینیت بخشیدن زیرکانه

- صراحت گزینه‌ها در انتخاب جرم انگاری و سرکوب شوند
- اجتماع تبه‌کاران } در قانون مجازات سابق ← زمانی که ارتکاب چند جنایت را در برنامه خود داشته باشند
 - در ۱۹۸۱ ← وقتی که تدارک یک جنایت یا حتی یک جنحه موضوع قانون داشته باشد

انعطاف پذیری در تعریف بعضی جرائم

- هدف نویسندگان لایحه «امنیت و آزادی» ساده کردن عنوان‌های مجرمانه با هدف انطباق آن‌ها با اشکال مدرن بزهکاری
- پیش‌بینی جرائم (با عنوان مجرمانه‌ی) کلی: قابل اعتراض از نظر رعایت اصل قانونمندی جرائم و مجازات‌ها و اصل تفسیر مضیق می‌باشد

• در حقوق فرانسه قانونی بودن در سطح جرم مفهوم مضیق دارد

• در حقوق فرانسه قانونی بودن در سطح مجازات مفهوم انعطاف‌پذیر دارد.

عینیت بخشیدن آشکار

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- نشانه‌های آشکاری کردن ← کاهش سهم قاضی در انتخاب ضمانت اجرا و نحوه اجرای آن
- هدف قانون ۲ فوریه ← ۱۹۸۱ احیای حتمیت کیفر

سهم قاضی در انتخاب ضمانت اجرا

- شخصی کردن ضمانت اجرا: منجر به جدایی و عدم تناسب جرم و کیفر می‌باشد
- از دستاوردهای قانون: امنیت و آزادی کردن سازوکارهای تکرار جرم، کیفیات مخففه، تعلیق یا کیفرهای جانشین حبس در جرائم خشونت‌آمیز است.
- قانون ۱۹۸۱: عدم اعمال تعلیق آزمایشی نسبت به جرمی که قبلاً به لحاظ ارتکاب سرقت توأم او با شکستن حرز به شش ماه حبس با تعلیق محکوم شده است.

سهم قاضی در انتخاب ضمانت اجرا

- هدف قانون «امنیت و آزادی»: محدود کردن اختیارات قاضی مسئول اجرای مجازات‌ها است.
- تأسیس مهم سیاست جنایی مبتنی بر بازپذیری بزهکار: قاضی مسئول اجرای مجازات‌ها است
- قانون ۱۵ ژوئن سال ۲۰۰۰: حمایت از اماره برائت و حقوق بزه دیدگان، جنبه قضایی و دادگاهی گرفتن تصمیم‌های قاضی مسئول اجرای مجازات‌ها را پیش‌بینی کرد.
- با اعطای صلاحیت‌های جدید به کمیسیون اجرای مجازات‌ها و افزایش نظارت دادستان شهرستان، اختیارات قاضی شدیداً محدود شد.

- از سال ۱۹۷۲ در معیت کلیه مؤسسات زندان یک کمیسیون اجرای مجازات‌ها وجود دارد.

یک نماینده دادسرا	} اعضای کمیسیون اجرای مجازات‌ها
مدیر موسسه زندان	
اعضای کارکنان مدیریت	
زندان‌بان ارشد	
مربیان تربیتی	
مددکاران اجتماع	

- قاضی مسئول اجرای مجازات، رئیس قانون کمیسیون اجرای مجازات‌ها می‌باشد
- قانون ۱۰ ژوئن ۱۹۸۳، اختیارات قاضی مسئول اجرای مجازات‌ها را دوباره احیا کرد و در مقررات «قانون امنیت و آزادی» تجدیدنظر کرد
- مقبول‌ترین راه برای احیای سیاست جنایی که (قبل از قانون امنیت و آزادی) وجود داشت، قضایی کردن و جنبه دادگاهی دادن به مرحله اجرای مجازات‌ها بود که با تصویب قانون ۱۵ ژوئن ۲۰۰۰ تحقق یافت.

*مبحث دوم: گفتمان سیاست جنایی قانون‌گذار در عنوان سوم (درباره کیفرها) از

کتاب اول قانون مجازات

- قانون مجازات جدید فرانسه ← قانون اجتماعی
- بزرگ‌ترین ایراد این قانون ← دادن صرفاً پاسخ کیفری بر جرم
- تحلیل ترمیم اجتماعی ← میشل فوکو

۱- مستند کردن کیفرهای تأدیبی (جنگ‌های)] اقدامات مثبت قانون‌گذار	
۲- حبس بدون تعلیق		
۳- حذف کیفرهای حبس در زمینه خلاف		در قانون جدید
۴- تغییر ضمنی واژه‌ها ← تغییر کیفرهای جانشین حبس به کیفرهای بدیل		
اصلی مانند خدمات عمومی یا صادره		

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

مبحث سوم: گفتمان سیاست جنایی قانون گذار در تصویب نامه های قانونی ۲ فوریه ۱۹۴۵ و ۲۳

دسامبر ۱۹۵۸ درباره صغار بزهکار و صغار در معرض خطر (حقوق کیفری صغار)

• تصویب نامه قانونی ۱۹۴۵ در قانون مجازات ۱۹۵۸ فرانسه ادغام شد.

- علت زیر سؤال رفتن تصویب نامه قانونی ۱۹۴۵
 - افزایش خشونت های شهری
 - کاهش سن صغار بزهکار

صغیر بزهکار

• پاسخ به عمل مجرمانه صغیر، نوعی پاسخ دولتی می باشد.

- خصوصیت پاسخ به عمل مجرمانه صغیر
 - اقدام تأمینی و تربیتی
 - استثنا مجازات به معنای خاص ← که این استثنا نسبت به صغار کمتر از ۱۳ سال اعمال نمی شود.

• صغار کم سن و سال از قلمرو کیفری کنار گذاشته می شوند ولی از نظر مدنی مسئول هستند.

• ژان پیناتل: تصویب نامه قانونی ۱۹۴۵ بر شناخت تا حد امکان کامل تاریخچه شخصیت صغیر است و افزود بر این نظامی «مداخله گر» است.

صغیر در معرض خطر

• در سیاست جنایی تابع مدل «دولت - جامعه دموکراتیک» ← صغیر در معرض خطر منحرف نیست.

• پاسخ در قبال صغیر در معرض خطر، نوعی پاسخ جامعه‌وی است.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- تعداد کودکان اطفالی که در فرانسه (سالانه) مورد آزار و اذیت قرار می‌گیرند ۵۰۰۰۰ نفر تخمین زده می‌شود.

*مبحث چهارم: گفتمان سیاست جنایی قانون‌گذار در قبال حقوق بزه دیدگان

- با آغاز سده بیستم، توجه به مصالح بزه دیده مطرح شد.

- تأسیس دفتر کمک‌رسانی به بزه دیدگان، در ژانویه ۱۹۸۲ در وزارت دادگستری رخ داد.

- قوانین حمایتی بزه دیدگان
۱- قانون ۸ ژانویه ۱۹۸۲ درباره تقویت حمایت از بزه دیدگان	}	
۲- قانون ۶ ژانویه ۱۹۹۰ درباره اصلاح قانون آیین دادرسی کیفری و قانون بیمه‌ها (درباره بزه‌دیدگان جرائم)		}
۳- قانون ۱۵ ژوئن ۲۰۰۰ درباره تقویت حمایت از اماره‌ی براءت و حقوق بزه دیدگان		

تسهیل اقدام دعا و اقدام در دادگستری

- با شروع تعیین توسط دادسرا، بزه دیده توسط یک نامه سفارشی دو قبضه (توسط خود یا وکیل) می‌توانند تقاضای استرداد اشیای توقیف شده یا ضرر و زیان را بکنند.
- در فرض شکایت کیفری از سویی بزه دیده یا اقامه شکایت به عنوان مدعی خصوصی، بزه‌دیدگانی که کمک قضایی دریافت کرده‌اند، از تکلیف سپردن ودیعه معاف‌اند.

گسترش مجموعه اقدام‌های احتیاطی به نفع بزه‌دیدگان

- امکان صدور قرار احتیاطی
۱- توسط قاضی رسیدگی‌های فوری	}
۲- توسط بازپرس ← از طریق تعیین تکالیف برای فرد تحت بررسی (متهم)	

تسریع جبران خسارت

- قبل از تصویب قانون ۸ ژوئیه ۱۹۸۵، بیمه گران نمی‌توانستند تعقیب جرائم را بخواهند و اگر این کار را هم می‌کردند شخصاً به نام و حساب بیمه شونده بوده است.
- با تصویب قانون ۱۰ ژوئیه ۲۰۰۰، تفکیک خطای مدنی و خطای کیفری (بی‌احتیاطی) صورت گرفت.
- کمیسیون‌های جبران خسارت قربانیان جرائم کیفری، خسارت‌های اشخاص مشمول قانون را جبران می‌کردند.
- قانون ۱۵ ژوئن ۲۰۰۰، جبران خسارت به اموال را نیز تسری داده است.

تسهیل کارآمدی جبران خسارت

- ایجاد جنبه جدید «سازمان‌دهی متقلبانه اعسار و اجازه خود از پرداخت» در سال ۱۹۸۳، به خاطر مرعوب کردن مرتکب جرم بود.
- مطابق اصل تکمیلی و کمکی بودن جبران خسارت توسط دولت، اگر مرتکب ناشناخته یا ناتوان از پرداخت باشد، دولت جبران می‌کند.
- قانون ۱۹۹۰
- ۱- حذف شرط تکمیلی در مورد متربلیان اعمال تروریسمی
- ۲- جبران خسارت قربانیان، توسط صندوق جبران خسارت در جرائم کیفری و تروریسم به صورت کامل (نه به وسیله دولت)
- ماده ۵ کنوانسیون اروپایی حمایت از حقوق بشری تأکید بر حق امنیت و حق تأمین.

فصل پنجم: سیاست جنایی قضایی

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- تفسیر قواعد حقوق جزایی در زمان و مکان، متغیر است.
- قضات دادسرا، تحت مدیریت و نظارت رئیس‌های خود و تحت مقام وزیر دادگستری قرار دارند.
- وجود تفاوت رویه در دادسرا، در مورد اصل مناسب بودن تعقیب کیفری و اصل انتخاب نوع کیفری (جلب بدون احضار، کیفرخواست شفاهی، تحقیقات) می‌باشد.
- اصل استقلال در مورد قضاوت دادگاه‌ها وجود دارد.

*مبحث اول: سیاست جنایی قضایی و حمایت از حقوق بشر

- سیاست جنایی قضایی به معنای مضیق، سیاست جنایی‌ای که در تصمیم‌ها و رویه‌های دادگاه‌های دادگستری منعکس است.
- تحلیل سیاست جنایی قضایی در زمینه حمایت از حقوق بشر..... طرح موضوع چگونگی دریافت و اعمال قواعد و مقررات بین‌المللی یا حقوق داخلی راجع به حمایت از حقوق بشر توسط دادگاه‌های ذی‌ربط
- وظیفه تفسیر، ارشاد و اعمال در معنای وسیع ← بر عهده قوه قضاییه

- محاکم حقوق بشر و آزادی‌های عمومی
- ۱- دیوان اروپایی حقوق بشر
- ۲- شورای قانون اساسی
- ۳- دادگاه‌های دادگستری
- ۴- دیوانه کشور
- ۵- شورای دولتی
- ۶- دادگاه‌های اداری

دیوان اروپایی حقوق بشر و حمایت از حقوق بشر

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- قانون جدید فرانسه مجازات تبعید را در قانون مجازات جدید حذف کرد، چل مغایر با ماده ۳۰ الحاقی به کنوانسیون بود.

- ماده ۳ پروتکل الحاقی، هیچ کس را نمی‌توان از طریق اقدام فردی یا جمعی از سرزمین کشوری که شهروند آن است، اخراج کرد.

- ماده 6 پروتکل الحاقی، بیانگر لغو کیفر مرگ است.

- مجازات اعدام فقط در مورد جنگ ممکن است.

- شرایط اعراض یک دولت از کنوانسیون یا پروتکل الحاقی:

- ۱- پس از انقضای مهلت ۵ ساله از تاریخ لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون یا پروتکل الحاقی

- ۲- ابلاغ پیش‌آگهی ۶ ماهه

- $\frac{2}{3}$ تصمیم‌های دیوان، مربوط به قلمروی کیفری است.

- تضمین جمعی برای رعایت پاره‌ای از اصول مندرج در اعلامیه جهانی حقوق بشر در سطح اروپا، «کنوانسیون اروپایی حمایت از حقوق بشر» می‌باشد.

- کنوانسیون اروپایی حقوق بشر مستقیماً در حقوق داخلی فرانسه قابل اعمال است.

شورای قانون اساسی و حمایت از حقوق بشر

- منبع اصلی حقوق فرانسه، قانون اساسی است.

- اصول حقوق اساسی کیفری: اصل قانون‌مندی جرائم و مجازات‌ها، نقش مقام قضایی به عنوان نگهبان آزادی فردی، استقلال قضا، احترام به اصل برائت، احترام به حقوق دفاعی متهم و غیره...

شورای قانون اساسی و کنوانسیون اروپایی حمایت از حقوق بشر

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- صلاحیت شورای قانون اساسی، تطابق قوانین عادی با قانون اساسی است.
- هدف شورای قانون اساسی، حمایت از آزادی فردی در سطح وسیع است.

شورای قانون اساسی و آزادی فردی

- هر اقدام پیشگیرانه یا سرکوبگرانه دولتی ... لطمه به آزادی فردی می‌باشد ولی با نظم جامعه قابل توجیه می‌باشد.

- پاره‌ای از تصمیمات شورای قانون اساسی به شرح ذیل می‌باشد:

تصمیم ۲۸ نوامبر ۱۹۷۳ راجع به اقدام‌های سالب آزادی

- قلمرو مقررات اداری و اجرایی، جرائم نظامی و کیفرهای قابل اعمال است که متضمن اقدام‌های سالب آزادی نیستند.
- هدف از تصویب ۲۸ نوامبر ۱۹۷۳: خارج کردن جرائم سالب آزادی از صلاحیت قوه مجریه بود.
- شورای قانون اساسی یک مقام کنترل کننده است و نمی‌تواند قانون‌گذاری کند.

تصمیم ۱۲ ژانویه ۱۹۷۷

- بازرسی وسایل نقلیه توسط افسر پلیس قضایی، بدون اینکه جرمی ارتکاب یابد یا نظم مختل شود، لطمه به آزادی فردی محسوب می‌شود.
- در چارچوب عملیات پلیس اداری، بازرسی وسایل نقلیه مجاز نیست، مگر استثنائات قانون گمرک‌ها و قانون مالیات

تصمیم ۲ فوریه ۱۹۹۵

- حذف اختیار دادسرا در صدور کیفری توسط این تصمیم صورت گرفت

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- تأسیس دستور کیفری، کاهش دادن نرخ بایگانی کردن پرونده‌های جرائم کوچک از طریق اعطای اختیار به دادستان شهرستان در پیشنهاد مصالحه مالی به مرتکب جرم جنحه‌ای
- ماده ۹ اعلامیه جهانی حقوق بشر: هر انسان بی‌گناه است مگر خلافش احراز شود (اصل برائت)
- به موجب اصل ۶۶ قانون اساسی، مقام قضایی نگهبان آزادی فردی محسوب می‌گردد.
- طبق قانون ۲۳ ژوئن ۱۹۹۹، مصالحه کیفری بین دادرسی و متهم هم (برای صدور دستور کیفری) باید به تأیید قاضی قضایی برسد

دادگاه‌های قضایی و حمایت از حقوق بشر

- رئیس‌جمهور ضامن استقلال قضات است

دادگاه‌های قضایی و کنوانسیون اروپایی حمایت از حقوق بشر

- قابلیت اعمال مستقیم به مقررات قاعده ساز خصیصه کنوانسیون اروپایی حمایت از حقوق بشر می‌باشد.

کنوانسیون حقوق بشر مستقیم توسط دادگاه‌ها قابل اعمال نیست

دادگاه فقط می‌تواند بر اساس حقوق داخلی رأی صادر کند

• دیدگاه پی‌ارشامبون

کنوانسیون خطاب به قضات نیست بلکه خطاب به قانون‌گذار کشور امضا کننده

است

- امروزه تصمیم‌های محاکم قضایی به ادغام کنوانسیون در حقوق داخلی فرانسه و تقدم آن و بر قانون ملی را می‌پذیرند.

شعبه کیفری دیوان کشور و آزادی فردی: نمونه کنترل هویت

برای پیشگیری از ایراد لطمه به نظم عمومی، به ویژه امنیت اشخاص و

اموال

بر اساس تقاضای مکتوب دادستان شهرستان به منظور کشف و تعقیب

جرائم

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

• فروض کنترل هویت در

چهارچوب عملیات پلیس قضایی

• شعبه کیفری در رأی ۱۰ اکتبر ۱۹۹۶ قانونی بودن کنترل هویت به دلیل ناامنی ملی موضوعی و محلی را پذیرفت.

دادگاه‌های اداری و حمایت از حقوق بشر

• رفع اختلاف درباره آزادی فردی ← دادگاه‌های قضایی (دادگستری)

• ایجاد رویه درباره آزادی فردی ← دادگاه‌های اداری

• لطمات به علت فعالیت پلیس اداری، به «توقیف‌های خودسرانه» یا «ایراد صدمات و خشونت غیرقانونی» محدود می‌شود.

• معیار «هدف دنبال شده» توسط شورای قانون اساسی مطرح شده در موارد مقابل مورد استفاده قرار گرفت

۱- معیار پلیس
jozve ban.ir

۲- دادگاه حل اختلاف به منظور توجیه از صلاحیت دادگاه اداری برای رسیدگی به موارد «لطمات به آزادی

فردی»

• دومینیک تورین معتقد
1- یکی کردن (وحدت) دکلمه صلاحیت‌ها به نفع صلاحیت قوه قضائیه
(دادگاه‌های دادگستری) است.

2- پذیرفتن رسمی رقابت بین دو نظام قضایی و اداری
به دو راه حل است

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- گزینه منقلب کننده تر در مورد سیاست جنایی ← یکی کردن (وحدت) دادگاههای قضایی و اداری
- * مبحث دوم: سیاست جنایی قضایی و اعمال میانجیگری ترمیم (خسارت) نسبت به صغار
- قانون ۴ ژانویه ۱۳۹۳ به دادستان و دادگاه صغار این امکان را دارد که به صغیر پیشنهاد انجام یک اقدام بیا یک فعالیت برای کمک‌رسانی یا جبران خسارت یا به نفع جامعه بدهند.
- استثنای موسع این قانون به تأمین میانجیگری - ترمیم تا به صورت انعطاف‌پذیر عمل کند.

• ترمیم خسارت بزه دیده

- ترمیم جنسی
- ترمیم نقدی
- ترمیم نمادین

• خدمات عمومی - کیفری

- قابل اعمال در قبال صغار بیش از ۱۶ سال
- در قالب یک کار با حداقل ۴۰ ساعت

عدم اجرای خدمات کار ممکن است منجر به صدور کیفر حبس شود.

فصل ششم: به دنبال تحقق بخشیدن سیاست جنایی مشارکتی

- شرکت دادن مردم در سیاست جنایی، یعنی امنیت به همه افراد جامعه مربوط می‌شود.
- هدف سیاست جنایی مشارکتی: تفصیل حق امنیت با ترکیب هوشمندانه پیشگیری، ضمانت اجرا (سرکوبی مجازات) و بازپذیرسازی

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- کمیته وزرای شورای نگهبان معتقد به مشارکت دادن مردم در پیشگیری از بزهکاری در چارچوب ساختارهای مناسب

*مبحث اول: بنای دوره پیشگیری

- سیاست شهر: ادغام تدریجی سیاست پیشگیری از بزهکاری است.

از سیاست پیشگیری از بزهکاری تا سیاست اداره شهر

- «کمیته ملی پیشگیری از خشونت و بزهکاری» و کمیته استانی پیشگیری با تصویب نامه ۲ فوریه ۱۹۷۸ ایجاد شد.

- آلن پرفیت، رئیس کمیته مطالعات درباره خشونت و بزهکاری است.

- شورای ملی پیشگیری از بزهکاری و شورای پیشگیری از بزهکاری استان با تصویب نامه ۸ ژوئن ۱۹۸۳ ایجاد شد.

- گزارش بن فرون: گزارش شهرداران شهرهای بزرگ درباره امنیت

- گزارش بن فرون: سیاست پیشگیری ای را ایجاد کرد که پیشگیری، ضمانت اجرا (مجازات) و بازپذیری اجتماعی را باهم ادغام کرد.

- اصل اساسی کار نهادهای شورای ملی پیشگیری از بزهکاری، شورای پیشگیری از بزهکاری استان و شورای پیشگیری از بزهکاری شهرستان، شراکت است.

تنظیم قرارداد در زمینه اقدام پیشگیری

یا

اتخاذ و اعمال اقدامهای پیشگیرانه از بزهکاری

- بخشنامه ۲۷ فوریه ۱۹۸۵ هم زمان یک

وسيله و يك روش را توصیه می کند

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- قرارداد اقدام پیشگیری برای امنیت در شهر، اجازه خواهد داد، هزینه برنامه‌های پیشگیری توسط دولت و خود شهر یا استان و یا چند شریک دیگر (مانند صندوق اقدام اجتماعی یا صندوق کمک‌های خانوادگی) تأمین شود.
- تصویب‌نامه ۲۸ اکتبر ۱۹۸۸ به ترتیب «کمیته بین وزارتی شهرها»، «هیئت بین وزارتی ویژه شهر و توسعه اجتماعی شهری» و «شورای ملی شهرها» را ایجاد کرد.
- «هیئت نمایندگی بین وزارتی ویژه و توسعه اجتماعی شهر» یک نهاد عملیاتی که اقدام‌های شورای ملی شهرها کمیته بین وزارتی شهر را پیگیری می‌کند و باید «سیاست شهر» را فعال کند.
- هیئت نمایندگی وزارتی ویژه شهر و توسعه اجتماعی شهر موجب شد تا وزارت شهر در سال ۱۹۹۱ تأسیس شود.
- همایش‌های ۲۴-۲۵ اکتبر ۱۹۹۷ در ویل پنت و ۱۷-۱۸ مارس ۱۹۹۹ در مون پلپه پاسخ به کنشگران پیشگیری و سرکوبی که دچار ناامیدی می‌شوند.
- در ۲۴-۲۵ اکتبر همایش «شهرهای مطمئن برای شهروندان آزاد» برگزار شد.
- همایش شهرهای مطمئن برای شهروندان آزاد از یک سو بر «حق امنیت برای همه» و از سوی دیگر بر اراده تبدیل امنیت به عنوان «امری مربوط به همه» تأکید دارد.
- در این همایش شهروندی اساس امنیت و تأمین تلقی شد.
- در این همایش ابزار «قرارداد محلی امنیت» به شهرداران پیشنهاد شد.
- در بخشنامه ۲۸ اکتبر ۱۹۹۸ نحوه به اجرا گذاشتن قرارداد محلی امنیت تعریف شد.
- در ۱۷-۱۸ مارس ۱۹۹۹ همایش ملی گردشگران پیشگیری از بزهکاری در مورد پلیه برگزار شد.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

- پیشنهاد این همایش ← ضرورت یکپارچه کردن و جذب شهروندان در تدوین سیاست عمومی به ویژه سیاست پیشگیری و امنیت. در تدوین سیاست عمومی به ویژه سیاست پیشگیری و امنیت

کنشگران و رسالت‌های سیاست نوسازی شده پیشگیری

- با آغاز سال ۱۹۸۰، اجرای سیاست‌های محلی پیشگیری از بزهکاری نیز شروع شد.
- نوسازی پیشگیری، پیدا کردن اقدامی که تا حد امکان نزدیک به مردم باشد. ترویج این عقیده که ساکنان محل مستقیماً یا از طریق انجمن‌هایی که در آن‌ها فعالیت دارند موقعیت کنشگر (بازیگر) اقدام عمومی دارند.
- گروه «خشونت ایست»: بیان چیزی است که «سیاست جنایی مشارکتی» می‌خواهد بیان کند.

*مبحث دوم: بنای دوباره سرکوبی

شهادت توسل به شیوه‌های جدید اقدام برای پلیس و ژاندارمری

- دو نمونه از شیوه‌های منطبق کردن نحوه اقدام و مداخله پلیس با توجه به شرایط و نیازهای روز
- 1- استقرار پلیس محلی (پلیس هم‌جوار) واقعی
- 2- استقرار گروه‌های (بادیگارد‌های) ژاندارمری و پلیس ملی ویژه پیشگیری از بزهکاری جوانان

jozve ban.ir
پلیس محلی

- پلیس محلی با پلیس حافظ نظم و مأموران مراقبت محلی تفاوت دارد.

- ویژگی‌های پلیس محلی
- ۱- پلیس محلی حضور بیشتر و رؤیت پذیر تری در معابر عمومی دارد.
- ۲- از احساس ناامنی و امنیت واقعی پیشگیری می‌کند.
- ۳- ماهیتاً به شهروندان با پذیرش بهتر بزه دیدگان نزدیک‌تر است.
- ۴- با مردم، انجمن‌ها و سایر اداره‌ها اقدام مشارکتی دارد.

- مأمور پلیس محلی یک مأمور مراقب محلی نیست بلکه باید با ساکنان بخش خود ارتباط نزدیک داشته باشد.

گروه‌های پیشگیری از بزهکاری جوانان

- از سپتامبر ۱۹۹۷ ژاندارمری ملی، گروه‌های پیشگیری از بزهکاری صغار را آزمایش کرد.

- **مأموریت گروه‌ها**
 - ۱- تماس حاصل کردن با جوانان
 - ۲- اقدام در موسسه و نهادهای تفریحی
 - ۳- اجرای برنامه‌های مشارکتی با کنشگران اجتماعی
 - ۴- شرکت در کلیه فعالیت‌های حمایتی و پیشگیرانه به نفع صغار
- وظیفه اولیه و مهم گروه‌ها: پیشگیری مبتنی بر مشارکت است
- بخش‌نامه بین نظارتی ۶ نوامبر ۱۹۹۸، گروه‌های ویژه را دعوت می‌کند که به صغار بزهکار نیز توجه کنند نه صرفاً به بزه دیده

- وظیفه «رابطه محلی جوانان»: تنظیم و تهیه سیمای بزهکاری مرتبط با صغار در آن محل می‌باشد.
- ### تغییر طرز کار عدالت کیفری

- امروزه عدالت کیفری از راه‌های (بایگانی کردن مشروط، میانجیگری، میانجیگری - ترمیم، دستور(حکم) درمان، جبران (خسارت‌زدایی کیفری) به جای بایگانی کردن ساده یا تعقیب کیفری به معنای خاص استفاده می‌کند.

- **اهداف عدالتی که وزیر دادگستری**
 - ۱- دادگستری‌ای که به شهروندان نزدیک‌تر باشد.
 - ۲- دادگستری‌ای که آزادی بیشتری را محترم بدارد.
 - ۳- دادگستری‌ای که مستقل‌تر باشد

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

در پاییز ۱۹۹۷ مطرح کرد

• قانون ۱۸ دسامبر ۱۹۹۸ راجع به دسترسی به حقوق و حل و فصل دوستانه اختلافها اجازه می‌دهد تا عدالت محلی تقویت شود.

• قانون ۲۳ ژوئن راجع به تقویت کارایی آیین دادرسی کیفری باید به دادگستری اجازه پاسخهای سریع، منظم و منطبق با بزهکاری کوچک و متوسط ارائه دهد.

• گسترش سیاست جنایی مشارکتی که سرکوبی (مجازات) را نیز نوسازی می‌کند با آرامش و نهادینه کردن «خانه‌های عدالت و حقوق» استقرار «گروه‌های محلی بررسی و پردازش بزهکاری» توسط دادسرا صورت گرفت.

خانه‌های عدالت و حقوق

• خانه‌های عدالت و حقوق تحت مقام روسای دادگاه‌های شهرستان است.

• اهداف خانه‌های عدالت و حقوق: پیشگیری از بزهکاری، کمک به بزه دیدگان و دسترسی به قانون می‌باشد.

• سیاست شهر، با منطق استقرار مجدد خدمات عمومی اجازه داد تا خانه‌های عدالت و حقوق بشری شکل بگیرد.

• این خانه‌ها با مشارکت دادگستری و واحدهای محلی، آگاه کانون وکلای و حضور اجباری انجمن محلی می‌توانند وجود داشته باشند.

• میانجیگری کیفری: میانجیگری ترمیم در مرکز فعالیتهای خانه‌های عدالت قرار دارند.

• هدف رسیدن به عدالت محلی و عدالت غیر از عدالت کیفری متعارف (کلاسیک) است.

• بعضی شرکای دادگستری که در «خانه‌های عدالت و حقوق» درگیرند در «گروه‌های محلی پردازش (رسیدگی) به بزهکاری نیز فعالیت می‌کنند.

تهیه و تنظیم توسط وب سایت جزوه بان

گروه‌های محلی رسیدگی به بزهکاری

- منشأ ایجاد گروه‌های محلی رسیدگی به بزهکاری، تلاش برای تقویت کارایی در سیاست کنترل جرم توسط دادسراها و واحدهای پلیس و منتخبان محلی.
- نخستین گروه‌های محلی رسیدگی به بزهکاری در سن-سن-دنی (حومه پاریس) ایجاد شدند.
- بخش‌نامه ۲۸ اکتبر ۱۹۹۸، تجربه مربوط به قراردادهای محلی امنیت را تصویب کرد نامی از گروه‌های محلی رسیدگی به بزهکاری ببرد.
- هدف اصلی گروه‌های محلی و در سطح وسیع تغییر شیوه کار عدالت کیفری؛ متحد کردن و هم‌جواری در زمان در مکان

